

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egész évre	12 "			Debrecen, Csapó-utca 9. — Telefon 275.
Vidékre: Negyedévre	5 "			
Egészévre:	20 "			

Lefujás.

— október 28.

Az ellenzék tehát mégis oly szíves volt, hogy az Olaszországgal kötött ideiglenes kereskedelmi szerződés fölött megengedte a szavazást, az az ellenzék, mely hosszú időn át a legsemisebb ürügyek alatt obstruált e provizorium ellen, a mellett persze mindig tagadta az obstruálást. Legsemisebb ürügyeket mondunk, mert semmi esetre sem nézünk el a fölött, hogy az 1899: XXX. t. c.-et szószerint nem lehetett követni e provizorium megkötésénél.

De ha lenne párt, melynek a saját lelkiismeretét kellett volna elhallgattatni, úgy ez éppen a koalíciós ellenzék, mely egyrészt azt a felhatalmazást, melyet a kormány e szerződés kötéséhez kért, tárgyalni nem engedte másrészt midőn a kormány a provizoriumot még idejekorán betérjesztette, hogy törvény alakjában megjelenhessen vonakodott azt tárgyalni s késleltetése által kikényszerítette a rendelet formáját.

Egész magatartása lehetetlen, hogy másként tűnjék fel a közvélemény előtt mint az ellenzéknek méltóságteljesen előadott vádjára önmaga ellen. Azt is tudjuk, voltaképpen miért követte ezt a magatartást; megakart mutatni, hogy az obstrukció fegyvere még mindig fényes és éles, és hogy megvan a hajlandósága és képessége minden neki tetsző alkalommal e fegyvert forgatni.

Hogy magatartására tárgyi indoklást nem tudott felhozni, hogy ilyen indoklás nem létezett, bebizonyult nemcsak ama találó és alapos cáfolat által, melyben a kormány a nagy rabulista Polonyit azon melegében részesítette, hanem hogy az ellenzék vezére, Kossuth Ferenc is, aki pour le honneur le drapeau fellépett, csak a legtarthatatlanabb dolgokat volt képes előadni.

Ha az, amit Kossuth Ferenc felhozott, szintén bizonyíték akar lenni arra hogy az ellenzék a hosszú terméketlen vitában komoly aggodalmaknak akart kifejezést adni, akkor nem mondhatunk egyebet, mint hogy éppen Kossuth fejtegetései szolgáltatták a szigorú bizo-

nyítékot, hogy az ellenzék csak időfeleslő obstrukciót üzött. — Mert ha Kossuth Ferenc kiemelte és ki kellett emelnie, hogy a provizorium tartalma nem káros, de drága törvényjavak árubabocsátása mellett kellett azt megvásárolni, akkor téved, amint ezt mind járt be is bizonyították neki, a törvényjavak elárulására vonatkozólag igen nyomatékosan, mert Magyarország jogaiból a magyar kormány egy címeckét sem adott oda. A felmondás joga, melyet Kossuth Ferenc Magyarországra nézve elveszítettnek tart; oly kevéssé vesztett el, hogy az olasz kereskedelmi szerződés felmondása éppen az 1899: XXX. t. c. alapján történt, és pedig Magyarország részéről egyoldalulag, hogy ezt a felmondást a közös külügyminiszterium hajtotta végre és Olaszország azonnal elismerte. Minthogy időközben a jogállapotra vonatkozólag mi sem változott, az 1878: XX. t. c. elárulásáról sem lehet szó.

És ha most éppen Kossuth Ferenc követeli az Olaszországgal való végleges kereskedelmi szerződés betérjesztését, úgy ez csak különöség kell hogy legyen egy oly világtapasztalattal bíró, nemzetközi ügyekben is járatos politikustól, ilyen követelést emelni. Nagyon jól tudja ő, hogy az ilyen megállapodásokat, mielőtt mint törvényjavaslatok meg nem jelennek, mielőtt azokat minden érdekelt parlamentnek egyszerre előterjeszteni nem lehet, a jól kiszámított diplomáciai szokás szerint közölni nem szabad.

Az ellenzék tehát csupán mostanra fujta le az obstruálókat, mert megtudta az országból, minő benyomást tett magatartása a magyar lakosságra. A taktikában hibázott és azt hiszi, hogy a jövőben nem lesznek ennek következményei reá nézve.

De téved és tévedése hamar ki fog derülni, először éppen az ő magatartása folytán mindenki előtt mind szükségesebbnek látszó házszabály reformban és aztán abban az ítéletben, melyet a választók fognak hozni a döntő órában egy oly ellenzék fölött, mely állását csak a formákkal való visszaélés, nem pedig új eszmék felvétele által képes betölteni.

október 27.

A képviselőház szünete. A képviselőház tanácskozásai a jövő hét első napjaiban és pedig vasárnaptól egészen szerdáig bezárólag, a közbeeső ünnepnapok miatt szünetelni fognak.

A sorozás. A hivatalos lap tegnapi száma a honvédelmi miniszter körrendeletét közli az 1905. évi ujoncállításra vonatkozó előmunkálatok fogantatásának tárgyában.

Az olasz borvám és a kereskedők. A temesvári kereskedelmi- és iparkamara Vest lovag elnöklete alatt tartott tegnapi teljes ülésében egyhangulag és lelkesedéssel köszönetet és elismerést szavazott Tisza István gróf miniszterelnöknek és Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternek az olasz borvám ügyében tanúsított eljárásukért, mely a magyar bortermelők és bor-kereskedők érdekeit sikeresen megvédte.

A szarvasmarha árák alakulása.

— A takarmányhiány következményei. —

Minden ember, ki az állattenyésztést üzleti szempontból tekinti, tudja hogy kétféle állatanyagot kell megkülönböztetni. A belföldi kereskedelem részére nevelt és az export céljaira hizlalt jószágot. A növendék állat az ország határán át nem juthat silány hus minősége miatt. Az az árcsökkenés tehát, mely ezt a csoportot érte, nem okoz esapást a gazdára nézve, nem képez esapást az országra nézve, mert a belföldön marad mindaddig míg az export vagy a városi piacok használatára alkalmassá válik. Tiszta sor tehát, hogy csak időleges, muló kárral jár a mezőgazdaságra nézve az árcsökkenés.

Sokkal nagyobb baj volna, ha az export részére hizlalt állatok tetemes árcsökkenése állna be. Erre azonban nincs kilátás, éppen a magas takarmány árak miatt. Vége is az exporteur prima állatot kíván és rá van szorulva a magyar tenyészetek és hizlaldák állatanyagára. Nincs tehát eset arra, nincsen indoka annak, hogy az export áru olcsóbb legyen.

A szarvasmarha új áralakulásának semmiféle kára sem lesz. A gazdák számitása kell hogy az legyen, hogy a rossz viszonyok következtében olcsóbbodás állott be, mely kár azonban tavaszig könnyen lesz pótolható. Az utóbbi évek gazdálkodási viszonyainak fordítottja áll be. Gazdáink a fősulyt addig a tenyésztésre fektették. A helyzet a következő volt:

Ércés Mű Koszoru a legnagyobb vállaszték-Gebauer Károly
ban gyári áron a
temetkezési intézetében (Kossuth-utca, Városházépület) kapható.

Nagyobb gazdáink tehenészete a természetes szaporulat folytán sok anyagot bocsájthatott áruba. Vevők voltak: hizlalt állatokra az exporteurók, növendék állatra a kisebb gazdák.

A gazdaságok állattenyésztési haszna tehát a szaporulat, a hizlalási eredmény és az állati termékek voltak. A kisgazda haszna volt az az értékbeli növekedés, mely beállt a jószág vétel- és eladási időpontja között.

A most beállt árhanyatlás új helyzetet fog teremteni. A vidéken uralkodó olesó tej-árak mellett a gazdaságok lassanként felhagynak majd a tenyésztéssel, viszont a kisgazdák megélhetésük biztosítása végett tenyésztésre adják magukat. Annak, aki maga eteti, itatja, neveli, jármozza tehenét, még olesó árak mellett is rentabilis a tenyésztés. A fölös állatlétszám a gazdaságok kezébe fog jutni, hogy egy, esetleg két évi nevelés után az export céljaira alkalmas anyagot bocsássanak piacra. Sokan kétségbe vonják talán, hogy ez az átalakulás befog következni. Pedig bekövetkezik.

Aki figyelemmel kíséri az állat-árak ingadozásait, észreveszi, hogy az állat-árak alakulása nem oly ingadozó, mint más árué. A szarvasmarha-árak vagy magasak, vagy alacsonyok, de középuton ritkán állanak. — Valamely ár-niveau évekig megmarad és hirtelen változik. A mai helyzet állandósága mellett érvelhetünk azzal is, hogy a valószínűség szerint néhány száraz esztendőre van kilátásunk.

Ha már most figyelembe vesszük, hogy az árhullámzásoktól eltekintve, a szarvasmarha értékbeli növekedése az állattartás természetes következménye, akkor könnyen beláthatjuk, hogy üzleti szempontból tekintve, a mostani rossz esztendő nem lesz káros hatással a mezőgazdaságra. Az effectív veszteség tehát nem abban nyilvánul, hogy olesóbb lesz a jószág, hanem abban, hogy a termelt takarmány ható értéke kisebb, mint az előző évekéi, ami nem zárja ki azt, hogy pénzértéke egyenlő legyen az előző évekével.

A dolog érdemére nézve tehát csak az a fontos, hogy állatainkat eltarthassuk. Ez a rossz év az állattartásnak évi hasznát nem fogja esőkkenteni a gazdáknál. Semmi két-

ség aziránt, hogy a szarvasmarhaállomány értéke idővel vissza fog térni. A gazdálkodás eredményére nézve tehát csak az a kérdés merülhet föl, hogy meg lesz-e a szokott évi haszon. Igenis meg lesz. A növendékjószág nőni fog a rosszabb táplálkozásnál is. Hizó jószágunk pedig többet fog jövedelmezni, mint az elmúlt években, hol a beállítási és eladási ár közt ugyyszólván nem volt különbség.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, okt. 27.

Kossuth Ferenc a függetlenségi párt elnöke az ülés előtt felkereste a Ház elnökét és közölte vele, hogy pártjának határozatából indítványt jegyez be az orosz-japán háború dolgában. Az a célunk mondotta Kossuth Ferenc, hogy a humanizmus nevében tiltakozunk a mészárlás ellen.

Szóval ti olyan háborút akartok — jegyezte meg Rosenberg Gyula — a melyben ne forduljanak elő mészárlások.

— Vagy legalább is vélekedik Rákosi Viktor, csak bottal üssék egymást az emberek. Különbén én a jövő háborúnak vagyok a hive, a hol többé nem fegyverrel, hanem vámtarifákkal hadakoznak majd.

— Vagy legalább is az obstrukció technikai fegyvereivel — fejezi be Gajári Géza a diskurzust.

Elnök: Feilitzsch Artur báró.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök jelenti, hogy Kossuth Ferenc az orosz-japán mészárlás meggátolása tárgyában indítványt jegyzett be. Az indítványt kinyomatják és szétosztják.

A napirendre tértek át, az orosz kereskedelmi provizoriumról szóló törvényjavaslat folytatolagos tárgyalására, már mint részletes vitára.

Polónyi Géza az első szakaszhoz beszél. A szerződés alkotmány szegés révén jött létre és tudja meg a külföld, hogy a parlamenti váltság esetén a nemzet ilyen módon létrejött szerződést magára nézve nem tartja majd kötelezőnek.

Kifogásolja, hogy a szerződésen Ausztria-Magyarország szerepel és a kifejezéséből még az „és” szócskát is elsikkasztották. Tudja meg a külföld, hogy jogilag nincs meg Magyarország és Ausztria között a vámközösség. Bámulatosan tájékozatlan a kormány és a külföld e tájékozatlansággal visz-

szálva becsapta Olaszországot és most befogja csapni Németországot is. Nem lévén vámszövetség, nem volt olyan egységes vámterület sem, a melyre külügyi kormányunk kereskedelmi szerződést köthetett volna. Egy német illusztrált lapot tesz le a Ház asztalára. Ez a lap Körber dr. osztrák-magyar miniszterelnököt mutatja be dolgozószobájában. És ne esodálkozzunk, hogy külföldön osztrák-magyar miniszterelnöknek tudják Körbert, a mikor a magyar parlament a most szőnyegen fekvő szerződésben elfogadja az osztrák-magyar kifejezést. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Perczel Dezső vette át az elnöklést és megjelent a teremben Apponyi Albert gróf is.

Polónyi Géza folytatja, hogy Tisza István gróf megtámogatta Körbert az ország törvényeinek kijátszásával és a többség támogatja, mert fél a választásoktól.

Soha mi előnyös szerződést Ausztriával kötni nem fogunk, mert odaát tudják, hogy a magyar kormánynak mindig van olyan többsége, mely mindent megszavazni kész.

Ez a párt mindenben esalódott a nemzetben és a többségben is és a király szavában is. A szakaszról nem fogadja el (Eljenzés a baloldalon.)

Perczel Dezső elnök megjegyzi az utóbbi kifejezésekre, hogy ezek itt nem használatosak. (Zaj a baloldalon.) Kubik Bélát rendreutasítja.

Hieronymi Karoly kereskedelmi miniszter nyilatkozott ezután. Kijelenti, hogy ezzel a szerződéssel az érdekeltek nagyon is megvannak elégedve. Az olyan módor, a melyben Polónyi mutatkozik be, csak elkeseredést szülhet. Tulajdonképpen pedig azért szólalt fel, hogy Visontai tegnapi indítványának elvetését kéri. A Ház a javaslatot általánosságban elfogadta és így a szerződő felek megnevezésére nézve a részleteknél változást tenni nem lehet. Polónyi törvénytársokról akarja a külföldet felvilágosítani. Sajnálatos dologra vállalkozik Polónyi. Ezt nem tartja hazafiasnak.

Polónyi Géza: Rendeletekkel kormányozni hazafias dolog, ugy-e.

Hieronymi Karoly: Azok az államok, a melyek velünk szerződnek ismerik államjogi viszonyunkat és azért Polónyi felvilágosítására nem szorul. Ha Magyarország tényleg akarja az önálló vámterületet, ha többsége van erre, akkor meg is csinálja, kerülő utak ehhez nem szükségesek és nem volnának méltók a magyar parlamenthez. Ha pedig a külföld államjogi viszonyunkról akar felvilágosítást nem fordul Polónyihoz, a ki nem átalotta itt egy karrikatura lapot bemutatni arra, miképp gondolkozik a külföld

Képek a családi életből.

Irta: L—ó J—f.

Ha az ember a családi életbe bepillant, úgy találja, hogy az mintegy ezer színt játszó varázskép olyan változatos.

Mi mindenféle titka, elrejtett, leplezetlen s mégis oly vonzó ereje van a családi életnek, melyet azonban csak fürkésző, éber szemek vesznek észre; na meg egy kis emberismeret is kell hozzá, hogy mondhassuk, én ezt és ezt az embert, ezt a családot jól ismerem.

Lehetne kezdeni a képfejtést az előkelő gazdag úrral, ki magas állásban is van, részben családi összeköttetései révén. Újból nőszült, elvett egy fiatal lányt. Most a férfi már az asszony mellett mint egy összetöpörödött aggastyán néz ki, az asszony pedig most éli világát, hű és pöffeszkedő mint egy páva s bizony ha alkalom van, el is felejtkezik arról, hogy neki férje is van.

A magas állásu egyének családjai érdekes képeket szolgáltatnak, nem oly reudes mederben folyik itt az élet, mint azt az ember hinné. A világnak mutatják, hogy a megtestesült boldogság honol.

Magasan hordják fejüket, adják az előkelőt szórakozottnak teszik magokat, még *racscsolnak* is, mert ennélkül az ember nem is ember s megragadnak minden alkalmat, nehogy előkelő voltukból valami elveszen. A papa, az igaz, töpreng, mert sek a kiadás de a mama sürgő-forog, de azért a leányai ruháit mégis otthon varratja, mert kevesebbe kerül; takarékoskodnak a kosztón, fűtésen, világításon, mert ezt az emberek nem vészik észre; de ha vendégséget kell adni, akkor kitesznek magokért s az asztal rogyásig megtelik.

Persze lányos mamák minden áldozatra készek. Tudják jól, hogy az idő mulik s leányaik éveit mindenki számlálgetja. Udvarlók bőven akadnak, főleg ha sok jó özsonnával kedveskednek az arszlánoknak, kik ilyenkor elemőkben vannak s hatalmasan csapják a levelet. Bár a mama mindezt aggódva nézi, mert a komoly udvarló manapság ritkább a fehér hollónál, tulajdonképpen nem is a láng-
ra, de a lány pénzére vadásznak. A lány pedig, mikor már a huszadik évén túl van s bájai reménytelenül tűnnek el, érzi magában, hogy ő otthon csak *lom*, melynek ma-holnap semmi értéke sincs.

Tipeg ide-oda, az ablakha ül, zongorázik, *leskelődtk*, kritizál és gunyol, várja a jó szerencsét: ez a lány sorsa s ha nincs elég ügyessége egy férfit levenni a lábáról, úgy örökre otthon marad; legfeljebb ha vagyona van, akkor nem, akkor nagyon is hamar jelentkezik a kérés, kinek szerelmestisztább a nap fényénél. Ilyenkor a szerelmet esdeklő gavallér szerenádot ad, csokrot-csokorra, pezsgőzik s addósságba veri magát: — majd kifizeti a kedves após!

A családokban pedig, hol gyermek nincs, bizony rideg az élet. Sokszor a férfi jobbra, a nő balra lépdel, siklások, botlások napirenden vannak, sokszor ezt magok is jól tudják, de szemet hunynak a békesség kedvéért, így a világ nem tudja meg, hogy csalafintaságokkal csak egymást bolondítják.

Szép képeket alkothass magadnak mindezekből a családi életéről nyájás olvasó, de bizonyára velem vagy egy nézsten, mert az itt elmondottak igazak s egyének az életből vannak véve, az élet pedig nyílt könyv, mely mindenki bepillanthat.

a mi-közjogi helyzetünkről. Szóla nem is tartotta érdemesnek, hogy ebbe a lapba tekintsen. Az indítvány elvetését kéri a szakasz változatlan elfogadását. (Helyeslés a jobboldalon.)

Polonyi Géza félreértett szavait magyarázza. Azt mondta, nem esoda, ha a külföld Körbert teszi meg a mi kormányelnökké, a mikor ebben a szerződésben mint Ausztria-Magyarország szerepelünk.

Elnök felteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház a szakaszt Visontai indítványával szemben.

Polonyi Géza, Rakovszky, István Apponyi Albert és Thaly Kálmán a szerződés szövegére külön szavazást akarnak, mert a parlamentnek joga volna a szerződés szövegén magán is változtatni.

Tisza István gróf szerint a Házelnök sem gondolhatja másképen a dolgot, mint hogy a szövegben változtatni lehet. De a dolog úgy áll, hogy ha stílárius módosítás történne, az annyit jelentene, hogy a szerződést nem fogadja el a Ház.

Polonyi Géza és **Kossuth** Ferenc ragaszkodnak a külön szavazáshoz.

Tisza István gróf formalitásnak véli a dolgot és kéri a házat, hogy egy szavazással döntsön a dologon.

Rakovszky István ellenzi az egy szavazással való döntést.

Elnök szerint az egyszeri szavazásban nincs jogfosztás.

Szederkényi Nándor, Krasznay Ferenc szintén tiltakoznak az en-blok szavazás ellen.

Tisza István ragaszkodik álláspontjához. Szánalmas mosolyt esalna a külföld ajkára, ha most itt megokolatlan kísérletek történnének a szöveg módosítására.

Visontai Soma indítványa felett való szavazás elhalasztását kéri.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti. Szünet után szakaszonként szavaztak és a javaslatot részleteiben is elfogadták.

Ezután a Ház áttért a *rabaszabályozási* törvényjavaslat tárgyalására.

Heltai Ferenc előadó a javaslatot ismerteti és elfogadásra ajánlja.

A javaslat tárgyalását holnap folytatják.

Az ev. reformátusok konventje.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 27.

Ma délelőtt kezdte meg tanácskozásait az ev. reformátusok egyetemes konventje a Lónyay-utcai református gimnázium dísztermében. A konvent napirendjén a folyó ügyeken kívül több zsinati vonatkozású ügy is szerepelt.

A konventen Bánffy Dezső báró főgondnok és Kun Bertalan püspök elnökölnek. Jelen voltak: Antal Gábor, Bartók György, Baksay Sándor püspökök, Tisza István gróf miniszterelnök. Darányi Ignác, Hegedüs Sándor, Dégenfeld József gróf, Vay Béla báró, Bernáth Elemér, Szilassy Aladár, Vécsey Tamás, Dókus Ernő, Szilády Áron, György Endre és mások.

A tanácskozást Kun Bertalan püspök imája vezette be. Ezután Sass Béla főjegyző bejelentette Horthy István egyházmegyei gondnok és konventi tag elhunytát.

A konvent mély fájdalommal vette tudomásul a veszteséget, és az elhunyt emlékezetét jegyzőkönyvbe iktatta.

Bejelentette továbbá a főjegyző, hogy Kiss Áron gyöngélgédesé folytán nem jöhetett meg a konvent, őt Dávidházy János esperes helyettesíti, aki a szakbizottságokban is fogja foglalni a püspök helyét.

Horthy István helyét a zsinatelőkészítő egyházalkotmányi albizottságban Borsós Jenő tanárral töltötték be.

Zsigmond Sándor, aki tudvalevőleg hűtlenül kezelte az egyház vagyonát, az összes tisztségekről, amiket a különféle konventi bizottságokban viselt, lemondott. Helyét Sass Bélával töltötték be.

A konvent bíróság világi póttagjául

Horthy István helyébe Dóczy Imrét választották meg a rendkívüli fegyelmi bíróság tagjai: Dávidházy János és Dóczy Imre lettek, a kik nyomban letették az esküt.

A konventi rendes fegyelmi bíróság ülését az elnök délután 4 órára tűzte ki.

Sass Béla jelenti, hogy a britt- és külföldi biblia társaság százados alapja javára a magyar református egyházaktól és az észak-amerikai hitsorsosoktól összesen 9354 korona 49 fillér gyűlt be; ezt az összeget már el is küldték Londonba, a hona n Bánffy Dezső báróhoz meleghangú köszönő levél érkezett.

A konvent a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

Mint hogy az a 23000 korona, amelylyel az állam eddig a káplántartási díjhoz hozzájárult, kevésnek bizonyult, a konvent ez összeg felemelését kérte a vallás- és közoktatásügyi minisztertől.

A miniszter a kérelmet kedvezően intézte el, amennyiben értesítette a konvent elnökét, hogy megfelelő elszámolás után pótlólag 4000 koronát fog utalványozni. A konvent a miniszter válaszát örömmel vette tudomásul.

Bánffy Dezső báró elnök jelenti, hogy az 1904. évre szóló államsegélyt 200.000 koronát, fölvevették. Tudomásul szolgál.

Fejes István az énekügyi bizottság jelentésének előterjesztésére halasztást kér, amit a konvent meg is ad.

Az egyetemes tanügyi bizottság jelentését Dóczy Imre terjesztette elő. Tudomásul vették.

Kenessey Béla a zsinatelőkészítő adóügyi albizottság jelentését mutatta be az adózási reform tárgyában. Előterjesztette a tavalyi konventen elbendelt adatkiegészítést. Indítványozza, hogy ez adatokat nyomassák ki, s terjesszék a zsinat elé.

Tisza István gróf azon a nézetben van, hogy ezek az adatok, ha nem is egészen pontosak, általánosságban híven tükrözik vissza a tényleges állapotokat. A kérdés — ugymond — megérett már arra, hogy a zsinat foglalkozhassék vele.

Ha az egyház végre határozott állást fog foglalni ebben a kérdésben, akkor semmi akadály sem lesz többé annak, hogy a kormány a szükséges anyagi támogatást az egyház rendelkezésére bocsássa. (Eljenzés.)

Hegedüs Sándor és Antal Gábor felszólalásai után a konvent hozzájárult az előadói javaslatához.

A tanácskozást holnap folytatják.

Egyház és Iskola.

Gróf Dégenfeld József egyházkerületi főgondnok Budapestre érkezett, ahol részt vesz a konventi gyűlésen.

Pályázat. Dr. Kérészy Zoltán jogakadémiai tanár távozása folytán megüresedett egyházi és egyetemes európai jogtörténeti tanszékre a pályázatot kiírták.

A Baldácsy-alap. Tegnap érkezett meg az ev. ref. püspöki hivatalhoz 4500 korona, mely összeg a Baldácsy-alapnak az egyházkerületre eső félévi jutaléka.

Napi hírek

— **A király Budapesten.** A királyt Gödöllőn állítólag ért balesetről Bécsben elterjedt hírek teljesen alaptalanok. Ő felsége ma délelőtt az általános kihallgatást a legjobb egészségben tartotta még. A kihallgatáson megjelent Széll Kálmán ev. ref. esperes is.

— **Majláth Gusztáv kalocsai érsek.** Kolozsvárról jelentik, hogy a kalocsai érsekségre a minisztertanácsnak egy biztos jelöltje van s ez Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi római katolikus püspök. Ugy a cselekvésekben, mint a példaadás fényétől körülvevett ige hirdetésében első főpapja ő az országnak. Méltó jelöltje van hát a minisztertanácsnak.

— **Rendkívüli tanácsülés.** A városi tanács ma délelőtt 10 és fél órakor rendkívüli ülést tart sürgősebb folyóügyek elintézése végett.

— **Oláh Károly Temesvárott.** A Muzeumok és Könyvtárak Országos Szövetsége ma kezdi meg több napra terjedő kongresszusát Temesvárott. A kongresszuson számos magyar város, vármegye és irodalmi társulat képviselteti magát. Jelen lesz Wlassics Gyula volt közoktatásügyi miniszter is. Oláh Károly közművelődési tanácsnok vesz részt a nagyjelentőségű kongresszuson és e célból tegnap el is utazott Temesvárra.

— **Tiszaistvánfalva.** Ezt a magyar hangzású nevet egy kis bács-bodrogmegyei község fogja ezentúl viselni. Jármos község kérésére engedte meg a belügyminiszter, hogy a község nevét Tiszaistvánfalvára változtassa.

— **Szabolcska a Csokonai-ünnepen.** A százados Csokonai-ünnepnek, melynek előkészítésén oly nagy gonddal fáradozik a Csokonai-kör, méltó alkalmi költője lesz Szabolcska Mihály személyében. — Szabolcska, aki a debreceni kollégiumban bontogatta szárnyait, és a ki Debrecen városából szállott a költészet birodalmába, bizonyára a leghivatottabb ünnepi költeményben fogja dicsőíteni az ő költő elődjét, Csokonai Vitéz Mihályt. — Bár most rendkívül el van foglalva egy új verskötet sajtó alá rendezésével, mégis a legkészebb örömmel vállalta el a Csokonai-kör felszólítását, annyival inkább, mert, a mi százados ünnepünkre ugyanis képviselőül küldi majd a Kisfaludy-társaság is a temesvári Arany János-társaság, is mely utóbbinak Szabolcska az elnöke.

— **Vasuti tanfolyam tarifa.** A Debreceni Kereskedő Társulat értekezletre hívta össze valamennyi debreceni kereskedelmi testület, mely értekezleten az O. M. K. E. Kereskedelmi és Iparkamara Kereskedelmi Csarnok, Kereskedelmi Iskola megbízottai együttesen tárgyalták egy létesítendő vasuti tarifa tanfolyamnak a kereskedő társulat által felvett eszméjét. Valamennyi kiküldött örömmel üdvözölte a nagy gyakorlati haszonnal járó vasuti tarifa-tanfolyam eszméjét és a képviselt testületek nevében támogatást ígértek a tanfolyamhoz. A kereskedő társulat ennek folytán a tanfolyamot kereskedelmi iskolája mellett létesíti és november 15-én megnyitja. A fent jelzett értekezleten a tanfolyam tananyagát, tartamát, az előadások idejét és az előadó személyét illetőleg is egyértelmű megállapodás jött létre. A tanfolyam hallgatásáért járó díjat is megállapították és pedig oly szerény összegben, hogy a tanfolyam hallgatásától senkit vissza ne tarthasson. Ezen megállapodásokat s tanfolyamra való belépés iránti felhívásokkal pár nap múlva küldik szét kereskedőinknek, iparosainknak, vállalkozóinknak, kiknél az érdeklődés feltételezhető. A tanfolyamra való jelentkezéseket november 5-től kezdve a kereskedelmi iskola igazgatója fogja elfogadni rendes hivatalos órája alatt. Mint értesülünk már eddig is előjegyeztetését kérte az István gözmalom három hivatalnok, 3 önálló kereskedő és több kereskedelmi alkalmazott.

— **Debreceni tudósok kitüntetése.** A Magyar Nyelvtudományi Társaság közgyűlése bessenyei Széll Farkas debreceni ítéltáblai tanácselnököt és dr. Kardos Albert debreceni tanárt választmányi tagjai sorába választotta meg.

— **Szervező bizottsági ülés.** A szervező bizottság ma délután 3 órakor folytatja ülését Domahidy Elemér főtispán elnökelete alatt.

— **Színházvizsgálat.** A színházvizsgáló bizottság Körner Adolf tanácsnok elnökelete alatt és Végli Gyula főkapitány Tikos István városi mérnök, Debreceni Jenő

légszergyári igazgató, Publ. Ernő h. tűzoltóparancsok és Márk Endre tagok részvételével megvizsgálta tegnap délután a színházat és azt közrendészeti és személybiztonsági szempontból rendben találta. Csúpan a légszszlámpák meggyújtására vonatkozó új eljárást kifogásolta és helyreállította errenézve a régi eljárást.

— **Ásványvizek megadóztatása.** A város jövedelmének fokozására Roncsik Lajos főszámvevő több nagy város példájára azzal az indítvánnyal lépett még a múlt évben a tanács elé, hogy az ásványvizekre adót vessenek ki. A hazai vizek megadóztatása igen csekély lett volna, míg a külföldi ásványvizek nagyobb adót róttak volna ki. A tanács foglalkozott is ezzel a beadvánnyal, de nem tartotta megvalósíthatónak.

— **A munkaszünetés vége.** Az építő- és kőműves mesterek által megállapított munkarendet eddig csak mintegy kétszáz kőművesmunkás fogadta el, A többiek tétlenül maradtak és dacosan kitarítottak a munkaszünetés mellett. De a hosszú kereset-hiány végre is jobb meggyőződésre készíteti őket is. Tegnap kijelentették, hogy óhajtanának még egyszer tárgyalásokba bocsátkozni a munkaadókkal. A mesterek ugyan nem szándékoznak a munkarendtől eltérni, de azért emberségből haljandók a munkásokkal szóba állani. Vetéssy Béla tb. rendőrkapitány, az iparügysztyály vezetője, ennélfogva ma délelőtt saját hivatali helyiségében békéltető tárgyalásra összehívta egy a munkaadókat mint a munkások megbizottait. Közérdekből kívánjuk, hogy a béke teljesen helyreálljon és a lelketlen igazatóktól félrevezetett szegénysorsu munkások és családjaik nyugodtabban nézhessenek a küszöbön álló tél elé.

— **Körvadászat.** Az újvárosi vadász-társaság, melynek a legtöbb tagja debreceni sport-ember, e hó 30-án nagy körvadászatot tart a Kónya-puszta melletti tisztáson. Az indulás Debrecenből reggel 5 órakor lesz a vonattal.

— **Szigoru adóbehajtás.** Az utadós és az ebadóhátralékok nehézkesen folynak be Hajdúvármegyében. *Rásó Gyula* kir. tanácsos, alispán ennek következtében rendeletet adott ki, amelyben ezeknek szigoru behajtását követeli.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter Schlézinger Lajos csegei lakosnak, valamint kiskoru gyermekeinek megengedte, hogy nevüket Szigeti-re, Gelbman Salamon püspökladányi lakos pedig Ladányi-ra változtassa.

— **Csokonai szülőházának megjelölése.** A Csokonai születését jelző emléktábla nemsokára helyet cserél, a Bethlen-utcai 3 sz. házról átköltözik a Hatvan-utcai 23. sz. épületre. A kereskedelmi s iparkamara, mint tulajdonos már megadta erre a Csokonai körnek az engedélyt és a áthelyezés még a költő születésnapja, november 17. előtt végbemegy.

— **Fedák Sári Debrecenben.** A debreceni urkocsisok egyesülete nov. hóban nagy országos ügétő versenyt rendez. A versenyre a nevezések java-részt már megtörténtek. A versenyen Zeszt vesz *Fedák Sári* is, a ki a debreceni urkocsisok elnökének, *Vecsey* roltánnak már bejelentette a versenyen való lésvételét.

— **Razzia.** A rendőrség az éjjel portyázott és összefogdosott egy egész tömeg bizonytalan életmódu egyént.

— **Gyermekek felruházó estély.** A Polgári Asztaltársaság holnap este fél 8

órákor a Dréher söresarnok éttermében 15 gyermeket felruház. A felruházás után megtartja rendes évi estélyét, a mely alkalommal a tisztujítás is meg fog ejtetni.

— **A mosónő büne.** Ismert alak a debreceni rendőrség előtt *Trencsas Jánosné* mosónő, aki befurakodik uri házakba, onnan kimosás ürügye alatt elviszi a szennyves fehérneműt és zálogba teszi, vagy eladja. Több bűnügy van már ellene folyamatban, mely tegnap ismét szaporodott egygyel. *Rubin Dávidnétől* ugyanesak 66 korona értékű szennyves ruhaneműt vett át kimosás végett, amit zálogba tett. A rendőrség le fogja tartóztatni.

— **Agyonlőtt fiu.** Tegnap este 8 órakor véres eset történi özv. *Rabóczy Mihályné* nagyceserei tanyáján. *Ladányi József* szolga-legény, szíven lötte *Szekeres József* 14 éves fiut, ki rögtön szörnyet halt. Az eset részletei következők: özv. *Rabóczyné*, *Gáspár* nevű fia átadta két csöves golyóra töltött vadászfegyverét *Ladányi Sándornak*, hogy vigye be a szobába. Bann a szobában foglalatostkodott *Szekeres József*. *Ladányi* nem tudta, hogy a fegyver meg van töltve és próbálgatni kezdte a kakast. Egyszerre csak a fegyver elsült és a robbanó golyó *Szekeres József* szívébe furódott, aki egy jajszó nélkül holtan rogyott össze. Az esetről azonnal jelentést tettek a esendőrségnél és *Hoffmann József* központi bírónál, aki *Szabó József* törvényszéki jegyzőt küldte ki helyszinére. Az agyonlőtt fiu holttestét azonnal beszállították a városi közkórházba, hol ma reggel felbontolták. Széleskörű vizsgálat indult meg az iránt, hogy e végzetes szerencsétlenségért kit terhel a felelőség.

— **A Szent-László Dalegyelet** választmánya e hó 30-án, délután 2 órakor rendes ülést tart, melyre az elnökség ez uton hívja meg a tagokat.

— **Após a veje ellen.** Véres és dagadt ábrázattal állított be tegnap délután *Lezsár Sándor* bádogos a közppontra, avval a panasszal, hogy apósa *Buday Mihály* gazdálkodónak köszönheti formájából kiment ábrázatát. Előadta, hogy ketten borozgattak egész délután *Csillag-utca* 106 szám alatti lakásán e közben szóváltás támadt közöttük, amit az após alaposan elintézett.

— **Szerelmes szobalány.** *Sáfrán Sándor* a *Piac-utca* 29. számú fogadó portása, bizalmas viszonyban volt egy kis idejig *Rác Flóra* szobalánnyal. A legénynek azonban kezdett a dolog terhére lenni és kiadta a leánynak az utat. *Rác Flóra* azonban azzal fenyegetődzött, hogy beretvával elmetszi *Sáfrán* torkát, meg hogy leönti vitriollal. Fenyegetését tegnap éjszaka majd be is váltotta. Reggel 4 óra tájt *Rác Flóra* becsengetett a *Piac-utca* 29 számú fogadóba, abban a hiszemben, hogy kedvese nyit neki kaput. Azonban csalódott, mert *Sáfrán* elbujt előle és a háziszolga nyitotta ki a kaput. A szerelmes leány kezében egy üveg vitriol volt, melyet véletlenül elejtette a veszedelmes folyadék szétömlött a kapu alatt. Majd bement imádottja szobájába, akit azonban nem talált ott, emlékül elvitte 4 koronát érő éb-resztő óráját.

— **Megszökött csaló cseléd.** Özv. *Kállay Jánosné*, 14 éves *Mariska* leánya jó barátinje volt *Tóth Eszter* cselédlánynak. Ez pedig arra használta föl a barátságot, hogy kölcsönként sok mindenféle ruha és fehérneműt és a kicsalt holmikkal megszökött. A rendőrség elrendelte a körözését.

— **Szerencsétlen lövés.** *Fekete Zsuzsanna* 10 éves kisleány *Karaj Károly* ispánnál szolgált a báró *Vecsey*-féle tanyán. A mikor tegnap este gazdája szobájában

foglalatostkodott, az ablakon egy töltött revolvert pillantott meg és játszani kezdett vele. A revolver elsült és egy golyó a kis lány hasába furódott. Veszélyes sérülésével a közkórházba szállították, ahol az orvosok a golyót szerencsésen kivették a hasából.

— **Lopott malacok.** *Bőr Lajostól* még augusztus 26-ára virradó éjjel ismeretlen tolvaj ellopott két malacot 64 korona értékben. A nyomozat sikertelen volt, mert a tettes személyét mindezideig teljes homály fedte. Tegnap azonban *Bőr Lajos* felismerte a süldőit *Molnár Sándor* hajdu-böszörményi lakosnál és ebben az irányban kérte a nyomozás megindítását.

— **Styria-forrás mint gyógyviz.** Még néhány évvel előbb is, a légeső katarhális bajainál, u. m.: torok- és gégefőkatarrhushnál majdnem kizárólag a német Seltersvizet használták; utóbbi években a rohitsi Styria forrásvizet torokbajoknál szivesebben használják a legtöbb esetben, mint a seltersvizet és — mint halljuk — a legjobb sikerrel. A Styria forrásviz használata olyan módon történik, mint a seltersi vizé; ugyanis langyos tejjel vegyítve isszák. Ajánlatos azonkívül naponta néhányszor langyos Styria forrás-vizzel gargalizálni. mi az eddigi tapasztalatok szerint lényegesen előmozdítja a kura eredményét is már rövid ideig tartó használata után javulás mutatkozik. A Styria forrásviz rendes használata gyakori esetben teljesen meggyógyítja a bajt még idült esetekben is.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme *Piac-utca* 44. dr. *Ujfalussy-ház*. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő ki-rakatban.

— **Nyakkendő ujdonságok I korotfelfeljebb Feketénél.**

Az Arany Bilka kávéházban minden este cigányzena

SZINHÁZ.

MŰSOR:

Pénteken okt. 28. *Hoffmann meséi.* Dalmü. „C” bérlet.

Szombaton okt. 29. először *Fra Giromalo* Dráma. „A” bérlet.

Vasárnap okt. 30. d. u. *Az asszony verve jó.* Népszimű. Este először *Fölöslegesséjék.* Bohózat.

* **A jövő hó ujdonságai.** *Makó Lajos* igazgató távolléte miatt még nem állapította meg véglegesen a jövő havi műsort. Azonban elhatározott dolog, hogy a jövő hó folyamán a következő ujdonságok kerülnek bemutóra: *Vén leányok*, *Barrie* sziműve: *Radnóthy*, *Kampis János* magyar társadalmi sziműve, *Lócsei fehér asszony*, *Énekes szimű Jókai* regénye után. Továbbá bemutatják *Troilus és Cressidát*, *Shakespeare* drámáját és felújítják *Rostand* hírnemes drámáját, *Cyrano de Bergerac*-ot.

* **Hoffmann meséi.** *Offenbach* mester hatyudalának, utolsó és legszebb művének mai előadása elé a közönség élénk érdeklődéssel néz. Az örökbecsű dalmü a budapesti Operház egyik legvonzóbb műsordarabja és ha nálunk gondot fordítottak a betanítására, akkor a közönségnek lesz is magasabb műélvezete. *Hoffmann Karacs Imrének*, a társulat széphangu és képzett tenoristájának, egyik bravuros szerepe.

* **Utazás a színházak körül.** Ugy látszik, a függő színházberletek úgy fognak eldőlni, hogy *Makó Lajos* megkapja a szeredi, *Janovics Jenő* dr. a kolozsvári, *Nádasy József* a kassai és *Baróthy Rezső* a soproni színházat. *Komjáthy János* pedig, aki sokat akart markolni, üres kézzel megy

ki az általa felkavart igazgatóversengésből. Makó Lajos egyébiránt ma megérkezik Budapestre, ahol a belügyminisztériumból a legjobb reményekkel engedték el.

TÁVIRATOK.

A japán-orosz háború.

Pétervár, okt. 27. A hivatalos lap ma Miklós cárnak két rendeletét közli. Az első leirat tartalma, melyben a cár, Alexejev helytartót ennek sürgős kérésére a kelet-ázsiai csapatok főparancsnoki állásától felmenti, fedi az Alexejev helytartótól a 24-én kiadott napiparancs tartalmát. A második leiratot a cár Kuropatkin tábornokhoz intézi, mint a haretéren lévő összes szárazföldi és tengeri haderő főparancsnokához. Ez utóbb említett a következő szavakkal végzi: A mandzsuországi hadműveletekben megerősödött tapasztalatai alapján azt remélem, hogy a dicsőséges sereg élén megtörik az ellenséges haderők dacosságát és evvel Oroszországnak biztosítja e békét a távol keleten.

Pétervár, okt. 27. Az orosz távirati ügynökség külön tudósítója jolenti Mukdenből mai kelettel: Tegnap este 10 órakor Mukdentől délre ütközet kezdődött. A japánom előrenyomultak Jerdagu falura, melyet — úgy hírlik — reggelig tartott ütközetben elfoglaltak.

Port-Artur lángokban.

Sanghai, okt. 27. Port-Artur e hó 25-ike óta lángokban áll.

Az orosz-angol konfliktus.

Páris, okt. 27.

A Havas-ügynökség jelenti Vigóból: A kikötőparancsnok a tengernagy hajóra ment hogy kijelentse, hogy a kormány megtiltja az orosz hajóknak a kikötőben való készlet-felvételt. A tengernagy azt felelte, hogy azért vált el a hajóhad többi részétől, mert hajói meg vannak rongálva. Erre a kikötő parancsnoka azt felelte, hogy kormányával közölni fogja ezt és a tengernagynak a feleletet azonnal tudtára adta. Ezért a német szeneshajók mégis a páncélosok mellé mentek. A kikötőparancsnok szárnysegédét a tengernagyhoz küldte a célból, hogy felkértesse, hogy a semlegességet ne sértse meg és az Esztrana Vura nevű spanyol cirkálónak parancsot adott, hogy küldjön ki bárkat azzal az utasítással, hogy sürgősen emlékeztessék a szeneshajók kapitányait a tengerészeti hatóság parancsainak követésére. Délután Rosdesztvenszki tengernagy a hajóparancsnok kíséretében látogatást tett a katonai kormányzóknál, a francia konzulnál, valamint a kikötőparancsnoknál. A kikötőparancsnok újabb kifogására Rosdesztvenszki tengernagy becsületszavát adta, hogy a spanyol vizeken nem vesz fel szenet, de azt kívánta, hogy minden hajó vehessen fel 400 tonna vizet, hogy Tangert elérhessék. Két német szeneshajó az orosz páncélosok mellé állt, míg három másik Tangerbe ment. Az orosz konzul a tengernagy hajóra ment. — Úgy látszik, hogy az orosz hadihajók legénysege nyugtalan. A hajók mozdulatait folyton őrszemek tartják figyelemmel. Az hírlik, hogy az orosz kormány parancsot adott, hogy a hajóhad lehetőleg rövid ideig maradjon Vigóban, hogy kikerülje a japán ügynökök esetleges merényletét, akik a kormány vélekedése szerint Vigóban vannak.

Brest, október 27.

Egy orosz szeneshajó újabb utasításra vár. A szárazfölddel való érintkezést határozottan eltiltották neki. Az orosz konzul a

hajóra hívták, hogy vezesse a készletekkel való ellátást.

London, okt. 27.

A helyzet rendkívül feszült. Lehetetlen leírni azt az óriási izgatottságot, amely Londonban uralkodik s amelyből következhetni lehet, hogy az angol és orosz kormányok között még egyáltalában nem történt semmiféle megállapodás. Az angol kormány ma délután öt óráig adott halasztást az orosz kormányra nyilatkozatokra. Addig azonban minden intézkedést megtett, hogy a cselekvés terére lépjenek, ha az orosz kormány az angolok követelését nem teljesíti. Hellborn az angol admirális első lordja Porthsmouthba utazott, hogy az intézkedéseket megtegye. Gibraltárba hat csatahajó és husz torpedózúzó érkezett, amelyek azt az utasítást kapták, hogy a balti flottát minden körülmények közt tartóztassák. Ellenben az angol csatorna-flottát egyelőre nem indítják utnak, hanem várakozó álláspontot foglalnak el. — Egyébként az egész angol flottát értesítették hogy legyen készenlétben.

Pétervár, okt. 27.

Az angol és orosz kormányok közt érdemleges tárgyalások még nem folytak. — Mindössze annyit történt, hogy az angol nagykövet átadta az orosz kormányra az angol kormány üzenetét.

Gibraltár, okt. 27.

A Victorious, Illustrious és Majestic csatahajók, továbbá a Lancaster, Theseus és Endymion cirkáló parancsot kaptak, hogy pénteken reggel utnak induljanak. Hírszerint a hajóknak kötelessége az orosz kelet-tengeri hajóhad csatahajóinak mozdulatait kísérni és szemmel tartani, mert azt hiszik, hogy ezek a Jóréményfok körül mennek Kelet-Ázsiába. A cirkálókról és torpedónaszádokról azt hiszik, hogy a Gibraltár-szoroson mennek által, hogy így kerüljenek a Szuez-csatornába. Az egész gibraltári torpedónaszádrajt mozgósították.

London, okt. 27. A Reuter ügynökség jelenti Gibraltárból mai kelettel: A csatornai hajóhad itt szenet vett fel és kiegészítette készleteit és lövészeit. Minden pillanatban kész tengerre indulni. A Jupiter és Hannibal sorhajók és a Doris cirkáló a gibraltári csatornán kívül tartanak őrséget. Hír szerint a földközi tengeri hajóhadat rövid időn belül idevárják. A hajógyárban nagy a sürgős forgás. Még éjjel is dolgoznak. A tengernagy hivatal érdeklődött a szénszállítóknál, hogy most mennyi szén áll rendelkezésre.

Orosz-angol konfliktus.

Páris, okt. 27.

Rosdesztvenszki tengernagy kijelentette, hogy a hulli esemény elkerülhetetlen volt. A legjobb tudása is lelkiismerete szerint cselekedett, hogy megőrizze a balti hajóhadat a pusztulástól. A Libeuból való kiinduló előtt tudtul adta, hogy ama járművek ellen, melyek hajóhadához közeledtek, erőlyesen fog eljárni. A tengernagy azt is kijelentette, hogy sajnálja, hogy nem láthatja el magát teljesen szénrel és megelégszik 400 tonna felvételével amennyire minden hajónak szüksége van, hogy a Gibraltár szorosán átmehesen hol a nyílt tengeren a szénfelvétel könnyebben megy.

Anglia háborúra készül.

London, okt. 27.

Daily Mail szerint a helyzet végtelenül komoly. Anglia a háború küszöbén áll. A válság elérte a tetőfokot, mert az orosz kormány vonakodik Buenos tisztelet megfenyíteni és a jövőre nézve garanciát nyújtani. Ha az Angol

kormány ma estig elégtételt nem kap, úgy a csatorna flotta haladéktalanul felszólítja a balti flottát visszatérésre. Ha vonakodnék rákényszerítenék. A Fiuméba érkezett angol flotta ma délben táviratilag parancsot kapott a kikötő sürgős elhagyására. Egy angol torpedó vadászahajó, már elhagyta a kikötőt, a többi csatahajó ma éjjel indul Maltába, hol újabb parancsot kapnak.

A nemzeti pártból.

Budapest, okt. 27. A nemzeti párt esti értekezletén elhatározta, hogy a kormánynak nem adja meg a meghatalmazást a német kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalásokra.

Kilépés a néppártból.

Budapest, okt. 27. Abaffy Ödön képviselő bejelentette a néppárt elnökségének, hogy a pártból kilép, mert az egyházpolitikai törvények revízióját szükségesnek tartja.

Szenzációs lopás.

Budapest, okt. 27. Liebmann bécsi cég által Bachvach budapesti ékszerész címére feladott ajánlott levelet, amely 15,000 korona értékű briliáns fülbevalót tartalmazott, a levélhordótól ellopták. — A tettest nyomozzák.

Eltűnt orvosnövendék.

Budapest, okt. 27. Manger Oszkár budapesti születésű 19 éves orvosnövendék szüleinek Rökkszilárd-utca 39. számú lakásáról eltűnt. A fiatalember ideges és hozzátartozói attól félnek, hogy kárt tett magában. Az eltűnt szikár, sápadt, szőke hajú, szemek kék, bajusza nincs. a rendőrség mindenfelé keresi.

A balatonvidéki borvásár.

Tapolca, okt. 27. A Balaton vidékén körülbelül egy millió hektoliter borkészlet van. A novemberi borvásár iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik. Eddig a résztvevők bejelentésének száma rendkívül nagy.

Törvénykezes.

§ **Szücs Miklós a szegedi tábla elnöke.** A debreceni kir. törvényszék kiváló elnöke legközelebb megválik Debrecenről. A legilletékesebb helyről kapjuk az értesítést, hogy a szegedi kir. ítélőtábla elnökét, Fabinyi Ferenc drt legközelebb a kuriához tanácselnöknek nevezik ki. Felsőbb helyen már kiszemelték Fabinyi utódját is és a válásztás a magyar bírói kar egyik legjelesebb, legképzettebb tagjára Szücs Miklósrá, a debreceni kir. tvszék elnökére esett. Debrecen város társadalmára nagy veszteség lesz Szücs Miklós távozása és amennyire sajnálják távozását, épugy örülnek megérdemelt előléptetésén.

§ Az elkeseredés következménye.

Bessenyei József volt községi jegyzőt állásától elmozdították. Ekkor ő a belügyminisztériumhoz mérgező beadványt intézett Rásó Gyula hajdumegyei alispán és Wessprémy Zoltán főjegyző ellen. A főispán előtt pedig az egész megyei tisztikart befeketítette. A vádak alaptalansága folytán a debreceni törvényszék Bessenyeit rágalmazás és becsület-

sértés vétsége miatt 440 korona pénzbüntetésre ítélte. A debreceni tábla és tegnap a Curia is helybenhagyta az ítéletet.

Krasznay Ferenc ügye. Tegnap folytatta a debreceni kir. törvényszék Krasznay Ferenc volt városi tisztviselő bűnügyében a tanúkihallgatást és be is fejezte azt. A tanúk valamennyien azt vallották, hogy régen szokásban volt a kinestári illetéket Krasznay kezéhez fizetni és senkinek sem volt kára. A bizonyítási eljárás befejeztével a vádhatóságot képviselő alügyész megtette vádindítványát, melyben hivatali sikasztásért kéri Krasznay elíteltetését, Dr. Farkas Ignác védőbeszédében hangsúlyozta, hogy a vádlott nem követett el hivatali sikasztást, mert a beszédett pénzt az utolsó fillérig beszolgáltatta, itt csupán hanyagságról van szó, mely nem büntethető. Felmentést kér. Ítélet előreláthatólag ma lesz.

§ Verekedő legények. Eperjesi Imre és Rác János bősörményi legények együtt ültek a tavasszal S. Molnár Andrással a korezmában és iddögáltak. Beszélgetés közben valami falubeli szép lánytól esett szó, amin aztán esunyán összevesztek. S. Molnár el is távozott a korezmából, de Eperjesi és Rác elébe kerültek az utcán és egy nagy doronggal fejbe verték, úgy hogy négy hétig nyomta utána az ágyat. Ezt az ügyet tárgyalta ma a törvényszék, amely Eperjesit és Rácot fejenként 2 havi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte. Az elítéltek felebeztek.

§ Megcsalta a feleségét. Ez év február 15-én Boros Pálné szül. Pócsy Zsuzsanna egy házat vett Szabó Mihálynétól. Az adás-vételi szerződést a férje Boros Pál fogalmazta meg, oly módon, hogy felesége neve mellett egy kis üres helyet hagyván, annak aláírása után a saját nevét is beleírta, mint vevőt. Így is vezettette be a telekkönyvbe a házvételt, miáltal csalást és közokirathamisítást követett el. Mikor a felesége rájött erre, fel is jelentette férjét a bíróságnál. Ma tárgyalta az ügyet a törvényszék, ahol a vádlott beismerte tettét, de avval védekezett, hogy neki joga volt a házhoz, mert ő is adott hozzá pénzt. Borosné nem kívánta ugyan a férje megbüntetését, de hivatalból üldözendő eselekményt követően el, öt havi fogházra ítélték. Az ítélet jogerős.

§ Verekedés a vásárban. Mult év januári vásárban Nagy István szobafestő segéd verekedés közben fejbe szurta Faragó József borbélyegédet. A mai tárgyaláson Nagy avval védekezett, hogy nem emlékszik semmire oly részeg volt, a bíróság ezt tekintetbe is vette és egy havi fogházra ítélte, súlyos testi sértésért.

**Legujabb
női ruhaszövetek
Blouse selymek
Flanellek
Velezek**
raktárra érkeztek
DONOGÁN és SOMOSSY
Kunz József és utóda Tsa céghez,
Kistemplombazár.

Kardos László
Kossuth-utca 9.

Agy terítők igen nagy választékban. Plusch, posztó, gyapju asztalterítők, ugyanolyan függönyök remek kivitelben.

A legjobb arc-
szépitő szer a **SERAIL-ARCZENŐCS,**

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan. } Kitűnő toillet szappanok a kenőcs használathoz

Epe-szappan. }

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arcpor három színben, fehér, rózsaszín és krém

1 doboz ára 1 korona.

Szerail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleký Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerésztárába Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerésztárban.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér

Egy kis tégely
ára 70 fillér

Eladó vagy kiadó

Nádudvaron a nagy gőzmalommal szemben egy cserepes nagy ház telekkel, üzlethelyiség, lakással, de különösen italérésnek alkalmas tágas helyiség, jégveremmel. Kitűnő 10 öles pincével, istállóval, góréval eladó, avagy bérbe kiadó, értekezhetni Lippe R. cégnél.

Kiadó Lakások

1904. November 1. Kossuth-utca 9, sz. udvari emelet 2 nagyvilágos szoba, előszoba. Igen alkalmas ügyvéd, Doctor, hivatalnok részére garcon lakásnak, vagy irodai helyiségnek, tiszta udvar, jóviz, kényelmes épcső. Értekezhetni. Kardos László közlésében.

Hirdetések

Szabadság-ban

jutányos áron felvétetnek.

Csapó-utca 9.

Telefon 275.

Mindszentre koszorukat

nagy választékban, úgy mint: szároz cap virágokból mű virágokból és élő virágokból legjobb ízléssel összeállítva kaphatók Pacelt János mag és virág üzletében, Debrecen Kossuth-utca városházépület vidékről megrendelések pontosan teljesítetnek és csomagolásra nagy gond fordítatik.

kiváló tisztelettel,
Pacelt János.

Hajdusági
Bajuszpedrő.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedrő használata által, mely legjobb az összes bajuszpedrő készítmények között. A bajuszt nem törli, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha nem keményedik meg.

Egy doboz 50 fill

Kapható:

Dr. Rotsnek V. Emil
utóda

Grósz Nagy Ferenc
gyógyszerésznél

DEBRECEN, Kossuth utca 8. szám.
Valamint Tóth Béla gyógyszerárán

Bortermelők figyelmébe!

Tisztelettel tudatom, hogy Deák Ferenc-utcán fönnálló gépműhelyemben újtalálmányu és szabadalmazott vaszerkezetű és felülnyomásu

borsajtók és szőlőzuzókat

készítek, mely bármelyik külföldi gyártmányt is felülmúlja.

A borsajtó falányérral van ellátva, mustlé a vasrészekkel nem érintkezik, a törköly egy darabban kivehető.

Raktáromban minden nagyságban a legnagyobb választékban de olcsó árakban kapható.

Szíves pártfogást kérek, tisztelettel

Preizier Mór

alkatos és gépjavító műhelye.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasuak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkel. A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek a legremekebb díszje, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Ermelléki első szőlőültvénytelep
cim Kágya, u. p. Székelyhid.

Magyar Fém- és Lámpaárugyár

Részvénytársaság

BUDAPEST-KŐBÁNYA.

Ezredéves
orsz. kiállítás

diszoklevél.

Légszesz- és villamos Csillárok

a legegyszerűbb
kiviteltől a
legpazarabbig.

Petroleum- lámpák!

Stilszerű újdonások!

Fém és diszműtárgyak.

Patódi

Király-olaj

a legjobb biztonsági petroleum.

Debrecen: Simonffy-utca.

Első kézből a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!
Első magyar villamos erőre rendezett hangszergyárban

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hűsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és hangfokozó gerenda feltalálója.

BUDAPEST, II., LANCHID-U. 5. SZ.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges kialakítás) fa-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedük. 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, forinttól feljebb a legjobb felszereléssel.

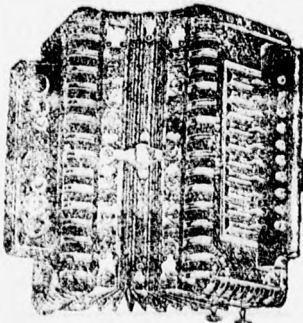
Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyab hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítás 4—frt.

TÁROGATÓ.

rózsafából, ujezüst billentyűvel és iskolával, 30.—frttól feljebb Harmoniumok világhírű legjobb gyártmány, 65.—frttól feljebb

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett, jutányos árban, elismert jó minőség a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

Harmonikák, legjobb, erős elpusztíthatatlan hangokkal, 250- 3.—, 4.—, 5.—forinttól feljebb. különleges acél hangú hangversenyharmonikák, saját minták.

Javítások az összes hangszereken, különleges szakszerű pontossággal, jutányos árban eszközöltetnek.

Kezesség minden egyes hangszernél. Kivitel nagyban és kicsinyben.

Arjegyzék minden hangszerről kiváratra ingyen és bérmentve küldetik.

KISS

szerencsége

NAGY

S

KISS-féle

Szerencsenaptár

Mindenki tegyen szerencsekisérletet a **születése vagy nevenapja** mellett álló számmal, mely csakis **Kiss Károly és Társa** cégnél **Budapest, Erzsébet-körút 19.** kapható

Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1 3352	1 48166	1 89989	1 106062	1 96027	1 57533	1 100488	1 50648	1 13255	1 106191	1 102220	1 20553
2 20570	2 3374	2 48170	2 99097	2 106068	2 96834	2 57550	2 100491	2 50650	2 13265	2 106192	2 102222
3 67680	3 21060	3 5210	3 48172	3 102996	3 106009	3 96839	3 58117	3 102157	3 51224	3 13356	3 106193
4 793	4 67684	4 32071	4 63473	4 48180	4 2320	4 106151	4 96840	4 58539	4 102159	4 51233	4 20552
5 51240	5 799	5 67691	5 32808	5 63475	5 48181	5 2335	5 106152	5 96842	5 58544	5 102162	5 51235
6 90702	6 51250	6 800	6 67693	6 32091	6 64232	6 48195	6 2336	6 106153	6 96843	6 58545	6 102207
7 44722	7 90711	7 51478	7 22221	7 68002	7 32095	7 64239	7 48199	7 2339	7 106155	7 96848	7 58599
8 102944	8 44739	8 106166	8 51483	8 2222	8 68022	8 32098	8 64241	8 50631	8 3355	8 106157	8 96846
9 106019	9 103945	9 44740	9 106168	9 51497	9 22222	9 68737	9 32099	9 64243	9 50635	9 3368	9 106161
10 7115	10 108051	10 103946	10 44747	10 106171	10 51500	10 22292	10 68738	10 33803	10 64247	10 50640	10 3370
11 90779	11 71811	11 108052	11 103950	11 54711	11 106173	11 53381	11 22299	11 68742	11 33809	11 64249	11 50642
12 48142	12 90824	12 72958	12 108057	12 105977	12 54755	12 106174	12 53393	12 23113	12 90429	12 37339	12 67640
13 108106	13 48151	13 90838	13 73335	13 108065	13 105994	13 56096	13 106176	13 53395	13 23122	13 90665	13 37340
14 24784	14 108418	14 48154	14 92389	14 73339	14 108071	14 105995	14 56099	14 106179	14 53396	14 23133	14 90684
15 74134	15 27103	15 108420	15 48155	15 92657	15 73377	15 492	15 105996	15 56844	15 106180	15 53400	15 24777
16 38882	16 78238	16 27117	16 108752	16 48157	16 93664	16 80240	16 501	16 105997	16 56846	16 106185	16 54408
17 45881	17 38885	17 78293	17 27197	17 108753	17 48161	17 93671	17 82628	17 611	17 105998	17 57509	17 106187
18 3372	18 45890	18 38888	18 78294	18 27999	18 108755	18 48162	18 94210	18 84004	18 767	18 106043	18 57519
19 96848	19 3201	19 46777	19 39563	19 78295	19 29129	19 108759	19 37341	19 94921	19 84040	19 779	19 106044
20 108993	20 102226	20 5222	20 46793	20 39568	20 78456	20 29139	20 108793	20 37761	20 94924	20 84048	20 789
21 29499	21 108997	21 102232	21 8108	21 84248	21 39569	21 78467	21 29329	21 108795	21 37766	21 94930	21 84244
22 94932	22 39449	22 108998	22 102233	22 8278	22 86333	22 39743	22 79307	22 29349	22 108984	22 37782	22 94936
23 54409	23 94947	23 39463	23 109000	23 102234	23 8348	23 87008	23 39746	23 79314	23 29392	23 108985	23 37787
24 9825	24 54424	24 94951	24 39469	24 109451	24 102238	24 8380	24 88044	24 39770	24 79321	24 29429	24 108992
25 106200	25 12701	25 54440	25 94952	25 40604	25 109454	25 102239	25 8528	25 88088	25 39772	25 79329	25 29441
26 108017	26 107229	26 12703	26 54444	26 40640	26 109456	26 102241	26 8531	26 89189	26 45569	26 79335	26 29444
27 20055	27 108092	27 107230	27 12724	27 44450	27 94968	27 40689	27 109458	27 102243	27 8533	27 89955	27 45574
28 46788	28 20057	28 108096	28 107232	28 12725	28 60088	28 94975	28 44703	28 109466	28 102246	28 8549	28 89977
29 107247	29 46918	29 21073	29 108103	29 107236	29 13157	29 60090	29 94978	29 44704	29 109468	29 102258	29 9806
30 106045	30 48141	30 108107	30 20557	30 108104	30 107237	30 13161	30 60124	30 95327	30 44717	30 109469	30 103940
31 20568	31 106046	31 108108	31 20565	31 20565	31 107245	31 13254	31 13254	31 95350	31 44750	31 109475	31 109475

A szives megrendeléseket postafordulattal kérjük, hogy a kívánt szám időközben el ne adassék.

Az eddigi sorsjátékok alatt már kétszer ért benünket a szerencse, hogy a 600.000 K.-ás jutalmat és a 400.000 K.-ás nagynyereményt vevőinknek kifizethettük.

Az egyetlen főelárusító vagyunk, a kik minden egyes húzás után közzétesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint éppen a mi vevőinknek kedvez különösen a szerencse.

Kisérrelje meg tehát szerencsését mindenki KISS bankházában, mert

KISS szerencsége NAGY!

A XV. sorsjáték első osztályának húzása már novem. 24. és 25-én lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

Egy nyolcad sorsjegy ára	1 kor. 50 fill.
Egy negyed	3 " "
Egy fél	6 " "
Egy egész	12 " "

Kiss Károly és Társa

a magy. kir. szabad. osztály-sorsjáték főelárusító helye.

Budapest, Erzsébet-körút 19.

Telefon 436. Telefon 436.

Sürgönyeim: Karkis, Budapest.

Tessék levágni és címünkre beküldeni.

Megrendelés.

Kiss Károly és Társa bankháza Budapesten, VII. Erzsébet-körút 19. o o o

Sziveskedjék nekem a XV. sorsjáték I. osztályára sorsjegyet, hivatalos tervet és húzás után hivatalos nyereményjegyzéket küldeni.

A sorsjegy árát kor. fillért mellékelve bélyegekben küldöm egyidejűleg postautalványon küldöm kérem utánvételezni

(A meg nem felelő módot sziveskedjék áthuzni.)

Pontos cím: Név: Lakhely, utca, házszám: Utolsó posta, (megye):